

การสร้างโครงการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย

ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิจัย และจากการศึกษาเอกสารและวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นเกณฑ์ในการสร้างโครงการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและประเมินผลตามความเหมาะสม เพื่อให้โครงการนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น

ผลสรุปจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 19 การประเมินผลโครงการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย

รายการ	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คำจำกัดความ	15	100.00	0	0
2. ความมุ่งหมาย	15	100.00	0	0
3. หลักการจัดกิจกรรม	15	100.00	0	0
4. การประเมินผล	15	100.00	0	0
5. ประเภท	15	100.00	0	0

จากตารางที่ 19 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทยที่สร้างขึ้น

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย ซึ่งสรุปได้ดังนี้คือ

1. ควรใช้ข้อหัวข้อให้ตรงกัน คือ " คำจำกัดความ " กับ " ความหมาย "
2. ควรปรับปรุงแก้ไขคำหรือข้อความบางตอนให้ถูกต้องและชัดเจน
3. ควรจัดแยกเนื้อหาบางตอนที่ปะปนอยู่ ให้แยกไปอยู่ในเนื้อหาชุดเดียวกันกับหัวข้อ เช่น การประเมินผลกิจกรรมในชั้นเรียนที่รวมอยู่กับการจัดกิจกรรม
4. ควรเพิ่มเติมกิจกรรมบางประเภทใหม่มากขึ้นและจัดใหม่ความสัมพันธ์ทางทักษะภาษาไทย
5. ควรเสนอวิธีการจัดกิจกรรมอย่างละเอียดกว่าให้ชัดเจนที่เป็นหัวข้อกิจกรรม

โครงการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทยฉบับนี้ได้ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยขอเสนอแนะโครงการนี้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทยใหม่ประสิทธิภาพต่อไป

โครงการเสนอเพื่อจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำจำกัดความ

กิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย หมายถึง กิจกรรมวิชาภาษาไทยที่จัดขึ้นทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นให้ดีขึ้น และสร้างเสริมพัฒนาการทักษะทางภาษาของนักเรียนใหม่มีความเจริญงอกงามโดยรอบคอบ

ความมุ่งหมาย

ความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย ได้แก่

1. เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาของนักเรียน
2. เพื่อพัฒนานักเรียนในความรู้คุณลักษณะและสัมพันธภาพกับผู้อื่น
3. เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมไทย
4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์ตามแบบสังคมประชาธิปไตย
5. เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับหลักสูตรวิชาภาษาไทย

หลักการจัดกิจกรรม

ก. กิจกรรมในชั้นเรียน

หลักการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ

1. ครูควรวางโครงการและเตรียมแผนงานไว้ล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียนใหม่
2. การจัดกิจกรรม ควรจัดให้ครบทุกด้าน ได้แก่ การใช้ภาษา หลักภาษา และวรรณคดี
3. กิจกรรมที่สอดคล้องกับบทเรียนและเหมาะสมกับวัย จะมีประโยชน์และน่าสนใจสำหรับนักเรียน
4. ครูต้องคำนึงถึงเวลา โอกาส อุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ และบุคลากร
5. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง
6. แจงจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทราบทุกครั้ง
7. รับผิดชอบต่อทุกอย่างไม่ให้ผ่นไปด้วยความราบรื่น
8. ควรจัดกิจกรรมแบบทักษะสัมพันธ์ คือ ให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทักษะทั้งสี่

ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เว้น

8.1 ให้นักเรียนดูภาพและแต่งความเรียงหรือบทกลอนสั้น ๆ จากจินตนาการที่ได้จากการดู แล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่ออ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง ทุกคนในกลุ่มช่วยกันเลือกสำนวนที่ประทับใจมากที่สุดมาอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง หวังฟังอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นก็มีการสัมภาษณ์ผู้เขียนในคานต่าง ๆ

8.2 ให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงบทเจรจาจากแบบเรียนที่อ่านขึ้นมาใหม่ เพื่อใช้แสดงละครให้เพื่อนนักเรียนในชั้นได้ชม เมื่อแสดงจบแล้วให้นักเรียนวิจารณ์บทบาทของตัวละครหรือเหตุการณ์ตอนที่เล่นนั้น โดยการพูดหรือการเขียนอย่างใดอย่างหนึ่ง

8.3 ให้นักเรียนฟังข่าวจากเครื่องบันทึกเสียง แล้วเขียนย่อความสรุปใจความที่ได้จากการฟัง จากนั้นจึงออกมาอ่านให้เพื่อน ๆ ในชั้นฟัง และทุกคนช่วยกันพูดแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาของข่าวนั้น ๆ

8.4 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย เลือกประธานและเลขานุการ
ฝึกตั้งวัตถุประสงค์ในการประชุมกลุ่ม ตั้งประเด็นที่จะอภิปราย แล้วให้นักเรียนฝึกอภิปรายแสดง
ความคิดเห็นต่าง ๆ เมื่อจบสิ้นรายการอภิปราย เลขานุการอ่านสรุปรายงานการประชุม

ฯลฯ

ข. กิจกรรมนอกชั้นเรียน

หลักสำคัญที่ควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนมีดังนี้

1. ขั้นริเริ่ม ผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรมเป็นบุคคลหลายฝ่ายรวมกันคือ
ฝ่ายบริหาร อาจารย์ที่สอนภาษาไทย อาจารย์ที่มีความสนใจ นักเรียนที่มีความสนใจหรือนักเรียน
ที่มีความสามารถทางภาษาไทย โดยได้รับความเห็นชอบและสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

2. การเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา อาจทำได้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารเลือกตามความเหมาะสม

2.2 คณะครูเลือกกันเอง

2.3 ผู้บริหารและคณะครูช่วยกันเลือก

2.4 ผู้บริหาร ครูและนักเรียนรวมกันเลือก

2.5 นักเรียนเลือกและเสนอชื่อไปให้ฝ่ายบริหารแต่งตั้ง

หลักการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย ผู้เลือกควร
พิจารณาความเหมาะสมในด้านความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความถนัด บุคลิกภาพ
ความเป็นกันเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสียสละทั้งกำลังกาย ความคิดและเวลาใน
การจัดกิจกรรม

หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาอาจจำแนกได้ดังนี้

2.1 วางโครงการและแผนงานการจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียน

2.2 ประชาสัมพันธ์และประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.3 ชี้แนะ ช่วยแก้ไขปัญหาและเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อให้กิจกรรม

ดำเนินไปโดยถูกต้องและรวดเร็ว

- 2.4 เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน
 - 2.5 เป็นที่ปรึกษาในการเลือกจัดกิจกรรม การวางแผน และการดำเนินการ
 - 2.6 ชี้แจงให้นักเรียนเห็นคุณประโยชน์ของกิจกรรม ช่วยฝึกให้นักเรียน
รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ สนับสนุนส่งเสริมกำลังใจและติดตามผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น
อยู่เสมอ
 - 2.7 เป็นผู้ส่งเสริมกำลังใจและช่วยให้คณะครูอาจารย์มีความเข้าใจและ
ให้ความสนับสนุนกิจกรรมที่จัดขึ้น
 - 2.8 ช่วยตรวจสอบระเบียบการใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม การจัดหาและ
การเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์
 - 2.9 ช่วยส่งเสริมนโยบายของโรงเรียนและความเข้าใจอันดีระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน
3. มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าเป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมกิจกรรม เช่น
กิจกรรมที่จัดในรูปของชุมนุมต่าง ๆ ได้แก่ ชุมนุมวาดศิลป์ ชุมนุมการประพันธ์ ชุมนุมอนุรักษ์
เพลงไทย เป็นต้น หรือกิจกรรมเฉพาะอย่าง ได้แก่ การจัดวรรณคดีสัญจร การแสดงละครใน
วรรณคดี การจัดนิทรรศการอาหารและขนมไทย เป็นต้น
 4. ควรมีการวางระเบียบการต่าง ๆ ขอบข่าย และรายละเอียดอื่น ๆ ให้
นักเรียนหรือสมาชิกได้รับทราบอย่างทั่วถึง
 5. แจงข่าว ความมุ่งหมาย และขอบข่ายในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งอาจ
ทำได้โดย
 - 5.1 ประกาศทางเครื่องกระจายเสียง
 - 5.2 พิมพ์รายละเอียดต่าง ๆ แจกนักเรียน
 - 5.3 ติดประกาศตามป้ายนิเทศในโรงเรียน
 - 5.4 จัดประชุมชี้แจง
 - 5.5 แจงให้ทราบในชั่วโมงสอน
 - 5.6 แจงผ่านหัวหน้าชั้นหรือครูประจำชั้น

- 5.7 แจ่งในวารสารของโรงเรียน
- 5.8 กิจกรรมที่ต้องใช้เวลาพิเศษ ควรทำหนังสือแจ่งใหญ่ปกครองทราบ
- 5.9 กิจกรรมที่ต้องการให้ผู้ปกครองหรือศิษย์เกามาร่วมด้วย อาจทำหนังสือเชิญผานักเรียนไป ส่งทางไปรษณีย์ หรือประกาศทางสื่อมวลชน
6. การเตรียมงานเพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรทำดังนี้
- 6.1 ประชุมระหว่างผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 6.2 ประชุมครูชี้แจงรายละเอียด และขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย
- 6.3 วางแผนและโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมไว้ตลอดปี
- 6.4 ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์และการดำเนินงานให้นักเรียนทราบ
- 6.5 จัดเตรียมปฏิทินปฏิบัติงาน โดยกำหนดเวลา อุปกรณ์ งบประมาณ
7. การดำเนินการจัดกิจกรรม อาจจัดทำดังนี้
- 7.1 อาจารย์และนักเรียนวางแผนงานร่วมกัน
- 7.2 นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาคอยควบคุมให้
- 7.3 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้ทั่วถึงตามความสามารถและเหมาะสม
- 7.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและความคิดสร้างสรรค์
- 7.5 ผู้บริหาร อาจารย์และนักเรียนมีการติดต่อกันตลอดเวลา
8. การเตรียมสถานที่ ขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมที่จัดขึ้น สถานที่ซึ่งอาจใช้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ คือ
- 8.1 ห้องเรียนต่าง ๆ
- 8.2 ห้องภาษาไทยของโรงเรียน
- 8.3 โรงอาหาร

- 8.4 หอประชุม
- 8.5 สนามหรือบริเวณภายในโรงเรียน
- 8.6 ห้องสมุดของโรงเรียน
9. งบประมาณในการจัดกิจกรรม อาจจัดหาได้จากแหล่งต่อไปนี้
 - 9.1 งบประมาณของโรงเรียน
 - 9.2 ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์และนักเรียน
 - 9.3 ค่านำร่องจากสมาชิก
 - 9.4 จำหน่ายวารสาร บัตรอวยพร หรือสินค้าต่าง ๆ
 - 9.5 การจัดทัศนศึกษา
 - 9.6 การจัดฉายภาพยนตร์หรือแสดงละคร
 - 9.7 ทุนอุดหนุนจากสมาชิกผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า หรือหน่วยงาน

ภายนอก

10. แหล่งความรู้และวัสดุอุปกรณ์
 - 10.1 ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดภาษาไทย ห้องสมุดประชาชน
ห้องสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดของวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ห้องสมุดของหน่วยงานราชการ
และเอกชนอื่น ๆ
 - 10.2 วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญภาษาไทยในชุมชน
 - 10.3 แหล่งอุปกรณ์จากโรงเรียนใกล้เคียง และสถาบันหรือหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง
11. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม อาจเลือกจัดขึ้นตามความเหมาะสมดังนี้
 - 11.1 วันที่มีการเรียนตามปกติ
 - 11.2 วันหยุดราชการและวันหยุดพิเศษเพื่อจัดกิจกรรม
 - 11.3 เวลาพักรับประทานอาหาร
 - 11.4 ก่อนเวลาเข้าเรียน

11.5 เวลาเลิกเรียน

11.6 วันปิดภาคเรียน

การบริหารการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทยในโรงเรียน ประกอบด้วย
 บุคลากรต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่มีหน้าที่วางนโยบายโรงเรียนและนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย
2. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจกรรมหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่รับนโยบายการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มาดำเนินการ
3. อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหาร นักเรียนและชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยให้การจัดดำเนินกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทยเป็นไปตามนโยบายของโรงเรียนด้วย
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหรือสมาชิก เป็นนักเรียนที่สนใจภาษาไทยอย่างยิ่ง นักเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม และอาจารย์ที่ปรึกษาจะควบคุมดูแลบุคคล คณะกรรมการ นักเรียนที่ดำเนินการจัดกิจกรรมอาจประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก และกรรมการอื่น ๆ เป็นต้น

หลักในการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนประเภทต่าง ๆ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับบทเรียน น่าสนใจ มีประโยชน์และให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. พยายามจัดกิจกรรมให้มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน ทั้งการใช้ภาษา หลักภาษา และวรรณคดี ตลอดจนวัฒนธรรมไทย
3. จัดกิจกรรมให้มีความสม่ำเสมอตลอดปีตามปฏิทินปฏิบัติงานที่เตรียมไว้
4. กิจกรรมที่จัดควรคำนึงถึงโอกาส อุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ บุคลากร และความพร้อมของนักเรียนเป็นหลัก
5. โรงเรียนควรมีวิธีการจำกัดนักเรียนคนหนึ่ง ๆ ไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมหลายอย่างเกินไป ซึ่งทำให้เสียผลการเรียนและตัดโอกาสคนอื่น

6. กิจกรรมนอกสถานที่ ต้องแจ้งให้ฝ่ายจัดการสถานที่หรือหน่วยงานที่จะไปได้ทราบล่วงหน้าถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไปด้วยความเรียบร้อย

7. โรงเรียนควรจัดให้มีการแนะแนวแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของแต่ละคน

8. นโยบายในการจัดกิจกรรม ควรยืดหยุ่น ง่าย ประหยัด และมีประโยชน์

9. ควรจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับทักษะทั้งสี่ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตลอดจนจัดกิจกรรมให้กว้างขวางออกไปโดยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ เช่น นิมนต์พระมาเทศน์ธรรมะบางข้อที่น่าสนใจ แล้วเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ จนเป็นที่พอใจ แล้วให้นักเรียนเขียนรายงานความรู้ที่ได้รับจากการฟังส่งครูหรือนำไปเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังในชั้นเรียน หรือแบ่งกลุ่มให้นักเรียนออกไปสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่น่าสนใจ แล้วเรียบเรียงข้อความที่ได้จากการออกไปทำกิจกรรมครั้งนี้เป็นรายงานมาอ่านให้เพื่อนร่วมชั้นฟังและตอบข้อสงสัยของผู้ฟังที่ตามมา เป็นต้น

การประเมินผล

ข้อควรคำนึงถึงในการประเมินผลที่น่าสนใจก็คือ

1. ควรมีการประเมินผลทุกครั้งหลังจากจัดกิจกรรมไปแล้ว หรือประเมินผลเป็นระยะที่เห็นสมควร
2. ผู้ทำหน้าที่ประเมินผล ได้แก่ ฝ่ายบริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา สมาชิก นักเรียน และผู้เข้าร่วมกิจกรรม สำหรับกิจกรรมในชั้นเรียนควรถืออาจารย์หรือนักเรียนหรือทั้งสองฝ่ายช่วยกันประเมินผล
3. หลักการประเมินผล ควรประเมินผลในค่านวัตกรรม ประสิทธิภาพ วิธีการจัดกิจกรรม อุปกรณ์ เวลา สถานที่ ประโยชน์ที่ได้รับ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
4. หลังจากได้มีการประเมินผลแล้ว ควรแจ้งให้ทุกฝ่ายรับทราบและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป
5. วิธีการประเมินผล

- 5.1 สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- 5.2 คุุณผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ
- 5.3 ใ้ให้นักเรียนหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมกรอกแบบประเมินผล
- 5.4 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประชุมอภิปรายผล
- 5.5 สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 5.6 ใ้ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการที่ได้รับจากกิจกรรม
- 5.7 ใ้ให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่าหรือตอบเป็นข้อเขียนโดยใช้เวลาสั้น ๆ

นั้น ๆ

ประเภท

กิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. กิจกรรมในชั้นเรียน
2. กิจกรรมนอกชั้นเรียน

1. กิจกรรมในชั้นเรียน

1.1 การใช้ภาษา

ก. การฟัง

1. ฟังครูหรือเพื่อนเล่าเรื่อง เช่น เล่านิทาน เล่าเรื่องซ้ำชั้น
2. ฟังข่าว บทความ หรือสารคดีที่น่าสนใจ
3. ฟังโองาพ คำปราศรัย หรือพระธรรมเทศนา
4. ฟังการอ่านรอยแก้ว รอยกรอง หรือทำนองเสนาะ
5. ฟังรายงานของเพื่อนหรือกลุ่ม
6. ฟังการอภิปราย บรรยาย หรือโต้วาที
7. ฟังรายการบันเทิงที่บันทึกเสียงจากวิทยุหรือแสดงกันเอง
8. ฟังเพลงไทยและดนตรีไทย

เป็นคน

ข. การพูด

เห็นมา เป็นต้น

พิธีกรในโอกาสต่าง ๆ

หรือโทรทัศน์

ในบทเรียน

สมัครงาน เป็นต้น

ที่ทุกคนรู้จักแล้วทายว่าคือใคร ทายปัญหาจากข้อความโฆษณาทางสื่อมวลชนว่าเป็นสินค้าอะไร เป็นต้น

1. พูดหน้าชั้น เช่น แนะนำตัว เล่าเรื่องที่คนประสบพบ
2. ฝึกเป็นโฆษกอ่านข่าว ประกาศ และโฆษณา หรือฝึกเป็น
3. วิจัยรวมข่าว บทความ จากหนังสือพิมพ์รายวัน วิทยุ
4. แบ่งกลุ่มอภิปรายซักถาม อภิปรายเป็นคณะหรือกลุ่มย่อย
5. จัดกลุ่มบรรยายหรือโต้วาที
6. สมมติเหตุการณ์ขึ้นมา แล้วชี้แจงหรืออธิบายเหตุผล
7. ฝึกพูดแสดงอารมณ์ต่าง ๆ หรือเจรจาตามบทบาทตัวละคร
8. ฝึกแผนการสัมภาษณ์ เช่น สัมภาษณ์เพื่อเรียนต่อ

ค. การอ่าน

มาแนะนำหรือให้ชมอ่าน

1. ฝึกอ่านในใจ แล้วจับใจความสำคัญ
2. อ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง และทำนองเสนาะ
3. อ่านแล้ววาดภาพจากจินตนาการ
4. อ่านแล้วตั้งปัญหาหรือตอบคำถาม
5. อ่านแล้วเลือกตอนที่น่าสนใจมาวิจารณ์
6. เล่าเรื่องย่อหรือแนะนำหนังสือที่นำอ่าน
7. จัดหนังสือฉบับสมบูรณ์ที่ปรากฏในบทเรียนเพียงบางตอน

8. จัดหนังสือชนิดต่าง ๆ เป็นรางวัลให้นักเรียนที่มีผลการเรียนวิชาภาษาไทยดีเยี่ยม หรือเล่นเกมชนะ เป็นต้น

9. รวบรวมสำนวนภาษาที่ไพเราะหรือมีคติเตือนใจจากหนังสือที่ได้อ่านไว้ในสมุดหรือเขียนคิดไว้นานปลายนิเทศ

ง. การเขียน

เป็นต้น

1. เขียนบันทึกสั้น เช่น บันทึกการประชุม การนัดหมาย

2. เขียนบัตรอวยพร บัตรเชิญ จดหมายหรือโทรเลข

3. ย่อความจากเรื่องราวที่ฟังหรืออ่านมา

4. ฝึกเขียนคำขวัญหรือข้อความสำหรับโฆษณา

5. ฟังเพลงหรือดูภาพ แล้วแต่งคำประพันธ์แสดงจินตนาการ

6. เขียนบทพรรณนาสั้น ๆ เกี่ยวกับบ้าน โรงเรียน วัด

พ่อแม่ เป็นต้น

7. เขียนบทความสั้นแสดงความคิดเห็น เช่น ทำไมจึง

ต้องปฏิบัติตามกฎจราจร ทำอย่างไรโรงเรียนของเราจึงจะสะอาด เป็นต้น

8. ฝึกเขียนบทละครรองต่าง ๆ ในโอกาสต่าง ๆ

9. เขียนเล่าเหตุการณ์ที่พบเห็นอย่างสั้น ๆ

10. เขียนข้อความประทับใจไว้ตามสมุด

11. เขียนประกาศแจ้งความหรือชักชวนเพื่อนร่วมชั้น เช่น แจ้งความเกี่ยวกับของมีราคาสูญหายไป เชิญชวนให้เพื่อน ๆ ร่วมมือกันใช้สินค้าไทย เป็นต้น

1.2 หลักภาษา

1. ฝึกอ่านหรือเขียนคำยาก หรือคำที่มีกอนหรือเขียนผิดเสมอ

2. รวบรวมคำที่มีความหมายเหมือนกันไว้เป็นหมวดหมู่

3. ทายปัญหาเกี่ยวกับหลักภาษาไทย

4. เล่นเกมแข่งขันแต่งหรือค้นหาคำต่าง ๆ เช่น คำพ้อง

คำประสม เป็นต้น

ทำนองเพลงต่าง ๆ

5. ร้องเพลงประกอบบทเรียน
6. นำบทหรือกรองจากแบบเรียนหรือคำประพันธ์ที่แต่งเองมาใช้
7. ฝึกแต่งคำประพันธ์ต่าง ๆ
8. ฝึกใช้พจนานุกรม
9. แสดงท่าทางเกี่ยวกับคำพังเพยและสุภาษิต
10. วาดภาพประกอบคำพังเพยและสุภาษิต
11. ถอดคำไหลคล้องจองกัน เช่น ไปเที่ยว เลี้ยวซ้าย สายหน้า ...
12. ค้นหาคำต่างประเทศที่ปะปนอยู่ในภาษาไทย
13. รวบรวมคำราชาศัพท์จากบทเรียนหรือหนังสือพิมพ์
14. รวบรวมภาษาถิ่นและเปรียบเทียบภาษาภาคกลาง
15. รวบรวมคำศัพท์ใหม่จากสื่อมวลชนและอธิบายความหมาย
16. ทำสมุดแยกประเภทคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ

1.3 วรรณคดี

1. ร้องเพลง ชับเสภา และอ่านทำนองเสนาะ
 2. ถอดคำประพันธ์จากวรรณคดี
 3. จัดทำสมุดภาพ เช่น ภาพตัวพระ ตัวนาง อาวุธ ดอกไม้ เป็นต้น
 4. รวบรวมบทไพเราะจากวรรณคดีพร้อมภาพประกอบ เช่น
 5. แสดงละคร
 6. สมมติเป็นตัวละครที่มีปัญหา แล้วเล่นวิธีแก้ไขปัญหา
 7. วาดภาพจากจินตนาการและเขียนบรรยายประกอบ
 8. แสดงจินตลีลาประกอบบทเรียน
 9. จัดป้ายนิเทศตามโอกาสอันควร เช่น วันสำคัญของกวีไทย
- วันสำคัญทางค่านประเพณีไทย เป็นต้น

ประเพณี เป็นต้น

10. จัดฉายภาพนิ่งประกอบคำบรรยาย เช่น ภาพสถานที่ที่สำคัญ

11. ทำรายงานคนกว่าหาความรู้เพิ่มเติม

12. โต้วาทีในชั้นที่เกี่ยวกับตอนที่เรียน

13. ช่วยกันแต่งเรื่องต่อจากตอนที่เรียน

14. ย่อเรื่องจากตอนที่อ่าน

2. กิจกรรมนอกชั้นเรียน

2.1 การใช้ภาษา

ก. การฟัง

1. ฟังอภิปราย ปาฐกถา โต้วาที หรือตลกอนสค
2. ฟังเพลงและดนตรีจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือวิทยุ
3. ฟังรายการตอนปัญหาภาษาไทย
4. ฟังวิทยากรบรรยายหรืออภิปราย
5. ฟังโอวาท คำปราศรัย หรือพระธรรมเทศนา

ข. การพูด

1. พูดในที่ประชุมหรือที่สาธารณะ เช่น บรรยาย

เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

2. สัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ

3. จัดอภิปรายหรือโต้วาทีระหว่างชั้นหรือโรงเรียน

4. ประกวดสุนทรพจน์ระหว่างชั้นหรือโรงเรียน

5. แสดงละครวิทยุหรือละครบนเวที

6. จัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขให้นักเรียนที่มีปัญหาในการพูด เช่น

ฝึกออกเสียง ร ล และควบกล้ำ โดยให้นักเรียนฝึกพูด แล้วตัดไว้ด้วยเครื่องบันทึกเสียงให้

นักเรียนสังเกตดู เป็นต้น

ค. การอ่าน

1. อ่านข่าวทางเครื่องกระจายเสียงในโรงเรียน
2. จัดนิทรรศการหนังสือที่นำอ่านหรือหนังสือใหม่
3. อ่านและคนกวาดหาความรู้จากห้องสมุด
4. แข่งขันประลองความเร็วในการอ่านและจับใจความได้

ดูถูกต้อง

5. ประกวดการตั้งชื่อเรื่องให้อ่าน
6. วาดภาพจากตอนที่อ่าน
7. จัดรายการคุณหรืออภิปรายเรื่องจากหนังสือ
8. จัดกิจกรรมอ่านแล้วเล่าเรื่อง
9. จัดบริการแลกเปลี่ยนหนังสือกันอ่าน
10. สอนซ่อมเสริมการอ่านในใจ

ง. การเขียน

1. ประกวดการแต่งบทร้อยแก้วหรือบทร้อยกรอง
2. ประกวดการเขียนคำขวัญ โฆษณา หรือจดหมาย
3. จัดแสดงผลงานที่ชนะการเขียนในโอกาสต่าง ๆ
4. จัดทำหนังสือของโรงเรียน
5. แต่งบทเพลงหรือบทละคร
6. เชิญวิทยากรแนะนำการเขียนเรื่องสั้น
7. เขียนบันทึกประจำวัน แล้วสรุปผลในด้านความประพฤติดี

และไม่ใช่เมื่อครบสัปดาห์หรือเดือนหนึ่ง

2.2 ทลัภาษา

1. แข่งขันตอบปัญหาระหว่างชั้นหรือโรงเรียน
2. จัดรายการโตกลงสนศหรือสัควา
3. แข่งขันสะกดคำยากหรือคำที่มักเขียนผิด

4. แข่งขันตอบโต้มุกำพิงเพยและสุภำยิต
5. ประภวคคกำรผลิตเกมสนุกเกี่ยวกับหลักภำษำ
6. พิมพ์เอกศำรเกี่ยวกับหลักภำษำไทยแจกนักร้องเรียน
7. เสนอเรื่องนำรู้เกี่ยวกับหลักภำษำในหนังสือโรงเรียน
8. เขียนวิทยำกรมำอภิปรำยเรื่องนำรู้
9. จัดนิทรรศกำรแสดงผลงานที่นักเรียนเขียนและผลิต
10. แสดงละครประกอบกำรเรียนรำษำศัพท์
11. พำนักร้องเรียนไปคอบปัญหาทำงวิทยุหรือโทรทัศน์

2.3 วรณคดี

1. สำนัคกำรอำนรอยแกว รอยกรอง หรือทำนองเสนำะ
2. สำนัคกำรปรุงร่งอำหำรและขนมในวรณคดี
3. จัดส่วนไม้คอกหรือส่วนนกในวรณคดี
4. จัดรำยกำรแสดงกำรละเล่นเพลงพื้นบำน เช่น เพลงพวงมำลัย

เพลงเรือ เป็นต้น

และบทประพันธ์ที่อำนประกอบ

5. แสดงละครจำกวรณคดี
6. ทำยปริศนนำตัวละครในวรณคดีจำกกำรสังเกตเครื่องแต่งกำย
7. เปิดเพลงไทยในวรณคดีทำงเครื่องกระเจำยเสียงโรงเรียน
8. จัดฉายภำพยนตร์หรือภำพนิ่ง
9. จัดงำนวันสำคัญทำงวรณคดีหรือประเพณีไทย
10. เขียนวิทยำกรมำบรรยายเกร็ดควำมรู้ทำง ๆ
11. พำนักร้องเรียนไปชมนิทรรศกำรทำงวรณคดีนอกร้องเรียน
12. ศึกษำนอกสถำนที่ เช่น ชมพระบรมมหารำษำวัง วัด เป็นต้น

หรือจัดรำยกำรวรณคดีสัญจร เช่น จัดรำยกำรเดินทางไปที่ค้ำศึกษำตำมเส้นทำงในแบบเรียน
เรื่อง นิรำศพระบำท นิรำศภูเขำทอง เป็นต้น

13. พานักเรียนไปชมการแสดงละคร โขน หนังใหญ่ เป็นต้น
14. ประกวดภาพถ่ายดอกไม้ในวรรณคดี
15. จัดทำตำราอาหารหวานในวรรณคดี
16. จัดทำสมุดภาพเกี่ยวกับเรื่องพื้นบ้านในวรรณคดี เช่น บ้านไทย
ของภาคต่าง ๆ เครื่องใช้ประจำวัน เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย